

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Torsdagen den 2 December 1819.

H ö s t e n.

(Af ett ungt Fruntimmer.)

(Insändt.)

Se'n Vårens prakt och Sommars rik-
dom tjusat
Vårt öga, genom vexlande behag,
Den vestanvind, som förr i aspen susat,
Till nordlans våld förvandlad är i dag.

Föråldrad är den högtidssköna skruden;
Naturen svigtar emot hvilans famn;
I lundens hvalf ej mer de glada ljuden
Af luftens sångare ge känslan namn.

Ett rof för vindens nyck och vindens
lekar,
De bleka löfven spridas kring den stam
De fordom prydt, och hvarje blomma
tvekar
Att våga sig mot kulna dagen fram.

Den morgonsol, hvars rena, milda strålar
Så tidigt fordom lyste vandrarns stig,
Nu genom dimmor matta skuggor målar,
Då sent till himlens rand hon höjer sig.

Den lugna vikens knappast rörda bölja,
Fördunklad utaf täta skurars flod,
I uppror nu skall för ditt öga dölja
Den sköna strand i henne speglad stod.

Och nattens skuggor, mera dystra sändas
Kring fält och dalar, under slumrens tid,
Och himlens millioner stjernor tändas
Med mera eld, att lysa jordens frid.

Men emot säningsmannens nöjda blickar,
Nyss utur jordens sköte sprungen opp,
Den späda bräddens friska grönska nickar
Och bådard honom nya skördars hopp.

Så, dödlige, när livvets vår försvunnén,
Och livvets sommar äfven flygtad är,
Af dygdens frö se hoppets brädd upp-
runnen.
Stor är dess skörd — om icke alltid här.

*Fragmenter, rörande Lyckt-Or-
den, funna bland en afliden
Lyckttändares papper.*

Protocoll, hållne i Lyckt-Orden.

N:o 2

(Forts. från N:o 17.)

Väl hade redan Orden, vid sin Organi-
sation, antagit ett namn, nemligen Lyckt-
Orden, men detta vore blott gängse
mellan medlemmarne sjelfve, och fick ej,
enligt Ordens grundlagar, göras bekant
för de oinvidge. Ville nu sålunda Ord-
föranden vänligt uppmana alla, att med

sina råd biträda honom i denna sak. Framträdde då åtskillige bland bröderna, hvaraf en del proponerade namnen: Ärlige Boråser, Svarta Gluggen, Niordsbröderne, Aftonrodnan, Baldur, Vett och Vål, Min Herte Betala, Första Förbindningen, Bölmörten, Tratten och Psalmboken; och efter moget besinnande, emedan alla dessa benämningar; hvar i sitt slag, uttryckte något af Ordens ändamål, beslöts enhälligt, att alla ofvannämnde skulle begagnas, allt efter de sysselsättningar Ordens Ordförande för dagen utstakade. Derefter tillkännagaf Ordföranden, att han hade en mycket sorglig nyhet att för bröderna framföra. Den underrättelsen hade nemligen inlupit, att brodern Svaj, till Ordens stora smärta och afsaknad -- blifvit af zine fulla skjutsbönder mörbultad, emedan de trott honom vara en Länsman, ty han hade, vid hvarje gång han skulle uppmana dem att köra fortare, enligt Ordens lagar, ropat kruka, krukeruska, hvilket de nämnde oförskämde personer ansett såsom mot dem rigtade smädelser. Efter undfängen bastonad vore han nu afliden. Orden vore sålunda utan någon Dygd; och som densamma utan dygd ej kunde äga bestånd, uppmanade han broderligen Ordens medlemmar, att ånyo välja ibland sig någon i den afgångnes ställe. Framsteg så brodern Tuting och förklarade, att denna händelse riktigt kommit håren att resa sig på hans hufvud, och hade det ena svettbadet efter det andra skakat alla hans lemmar. Vål kände han nogsammt den stora ära honom vederfarits, då han af bröderna blifvit utsedd att vara Fosterlandskärleken, men som han nu snart ämnade att göra en resa åt landsorterna, för att upphandla oxar, började han redan betära, att samma öde kunde träffa Fosterlandskärleken, som nu nyligen Dygden; hvadan han utbad sig af bröderna den vänskapen, att få resa incognito, och nu genast befrias från sin

vigtiga post. Hade han för öfrigt genom obrodern Zebedæus Riskins krakel nogsamt insett, att både styrka och courage fordras för att ej blifva oskyldigt sönderslagen. Han vore visserligen ingen trumma, hvorpå man med Ordens-klubban, efter behag, kunde slå virflar. Förtäljde han också huru många aningar och oroliga drömmar om nätterne ofta sysselsatt honom, och när han derefter upplyftat ögar, tyckte han sig alltid halva sett en man i grå vallmarsjacka med en slägga i hand. Önskade han derföre att brödernes val ville stanna på någon värdigare och skickligare än han. Uppsteg så brodern Bladén och framställde i mycket bevekande ordalag, den förlust Orden skulle göra genom en så värdig ledamots afrade från sitt embete, och trodde han saken derigenom vunne den säkraste framgång och bestånd, om Orden valde zine bröder för Fosterlandskärleken och zine för dygden, hvaraf de sistvalde kunde kallas Vice-fosterlandskärleken och Vice-dygden, och kunde man då aldrig behöfva befara, att om äfven en eller tvenne blefvo ihjälslagne, Orden vore utan dygd och patriotism. Efter flere invänningar samtyckte brodern Tuting att behålla sitt embete, dock med förbehåll att vid den förestående oxhandeln aflägga all fosterlandskänsla, hvilket enhälligt bejakades. I öfrigt antogs brodern Bladéns förslag och blef vidtskinande brodern och Grosshandlaren Sidenbuske vald till Vice-fosterlandsbroder samt Styrmannen Lo till Vice-dygden.

Ordens sammankomst slutades derefter med de vanliga ceremonier.

(Forts. e. a. g.)

Bref till Sophie, då Auctor skickade henne en Kalender för Damer.

En dame måste man begäfvu, vore det ock endast med en Kalender. Jag sän-

der dig alltså, min älskade, under min sorgliga frånvaro, Herr Emanuel Bruzelii Kalender för Damer, och hoppas du tror mig på mina ord, om jag försäkrar dig, att jag icke upphof någon enda suck, ej en gång skakade på hufvudet, då jag tryckte sedlarne uti Bokhandlarens hand. Lycklig den man, hvars makaskropp icke kostar honom hela hans kassa, och som sålunda kan hafva några besparade daler qvar för hennes själs gamman. *Fruentimmers-poeter* äro i alla fall mindre kostsamma att betala, än *fruentimmers-skräddare*. En aln papper kostar ej så mycket som ett kvarter siden, och de poetiska blommorna äro vida mindre dyra än de fransyska af flor. Väl gifvas männer, som anse all läsning såsom sitt slägte ensam förbehållen. Men deras förfarande ogillar jag på det högsta, och känner blott en enda förbuden bok, hvori ej Damer må instudera sig, och det är *Modejournalen* eller *Modocostumerne*. Men äfven denna ville jag tillåta dem att läsa, men icke att -- *efterfölja*. En bok tager på Toiletten ofta bort ett rum för skadligare ting, och derföre, min älskade, behöfves det blott en vink af dig för att förmå mig äfven köpa *Atterboms Kalender*, hela 7 årgångarne, ja, att till och med sjelf blifva en trogen kalender-arbetare. Ack! att de mesta damer vore, hvad minsta delen är! Hvarföre kan jag blott önska, men ej förskaffa hela mitt manliga slägte, samma lycka som jag sjelf njuter? En fru, som man på sin höjd till julen ej behöfver begåfva mer än med en Kalender, hvilken kostelig klenod! hvilken herrlig gåfva för en man! Alla låta dock icke afspisa sig så lätt. *Qvinnorne* äro Englar, säger man, och i sanning, de vore det äfven, om de, såsom Englarne, ej behöfde några kläder. På min resa besökte jag min gamla vän *Fredric*. Han gaf mig en skildring på sin kära hälft, och jag vill här, såsom ett loftal öfver dig, meddela densamma. *Hymen*, sade han, och icke *Mer-*

curius är *tjufnadens Gud* och tillika *tiggarnes*. En man, som äger en Fru à la mode, och hvem vill ha någon annan, om han ej vill gifta sig med sin mormors farmor, en sådan man måste vara en *Cræsus*, om han ej efter några år skall blifva en skälm eller tiggare. Tro mig, min vän, jag blifver helt och hållet *afklädd*, på det min hustru må blifva *påklädd*. Icke jag, men hon, mitt andra jag, bär allt mitt på sig. Hennes dyrbara ur har kostat mig 10 bedröfliga timmar, och min egen hatt gör mitt hufvud ej hälften så varm, som hennes beplymade schäferhatt. Icke jag, men allt mitt goda och min egendom hänger om hennes hals, och hennes briljanters eld har förtärt mitt hus och min gård. Perlor betyda tårar, säger *Emilia Galotti*, och dem borde ingen qvinna hafva -- talesättet kan omvändas och blifva lika sant: Tårar betyda perlor, nemligen dem, som den gråtande Frua prässar af sin vägrande man. Men, -- fortfor han, -- du bedrar dig, om du tror att min Fru beröfvar mig allt, och begåfvar mig med platt ingen ting. Alla är skänker hon mig punktuelt -- en Dotter, ty söner, frugtar hon, skulle komma att kosta mig för litet. Jag är nu begåfvad med 6 flickor, och hvad tycker du väl, ingen af dessa lättsinniga slynor gör sig samvete af att dagligen blifva större. Det är alldeles som de skulle tro, att man hade en sjö att taga ur, att man fick flor och taft och linne och shawlar och spetsar och tyller och allt annat böfvelstyg för intet; eller att man hade gjort kontrakt med den onde. I sanning, ingen Dame borde i våra dyra tider få växa högre än 6 kvarter, och naturen, i fall hon ej förmår göra *qvinnorne* klokare, borde åtminstone göra dem mindre. Om denna *qvinnopegel* är något tillskuren i växten, så bär den sannfärdighetens stämpel i det hela. Men ett annat spörsmål uppstår, vore det icke li-

ka billigt, att tillslipa icke blott en qvinnö- utan äfven en karlspegel. Jag slår vad, man skulle i densamma få skåda de putslustigaste och mest förhatliga figurer. Klagar man å ena sidan öfver dåragtiga qvinnors slöseri, så kan man å en annan sida icke undgå, att på det högsta tadla vissa männers girighet. De fleste vilja knappast, för de himmelska rosor, som fruntimren, dessa skönhetsandar, strö på vår jordiska väg, till belöning gifva dem i stället en qvast af sidenblommor, och snarare skulle de låtit vår goda Eva begå ett dubbelt syndafall, blott hennes qvinliga efterkommande intet skaffat dem några bedröfliga skraddare-räkningar på halsen. De vilja tillbedja sina Madonnor utan att klåda dem. De förneka skapelsens krona en florsmössa, och fordra att gratierne skola sjelfva sticka sina strumpor. De draga heldre svärdet än öppna sedelboken för de sköna. De tro sig hafva fullgjort allan rättfärdighet, då de låta sina Fruar icke felas mat och husrum, då de dock sjelfva måste tillstå, att deras kära makar och döttrar icke så mycket bedja om detta, som om klåder, emedan detta utgör deras egentliga näring. Men sådana männer, hvilka klaga öfver sina Fruars dyrbara klådsel, borde dock besinna den nytta de sjelfve häraf kunna draga. Hvad äggar väl människohjertat högre till odödliga företag än nöden? Och hvilken nød är större än den husliga? Intet stort snille borde sålunda fördrista sig att klaga öfver sin ägta hälfts kostsamma klådsel och stora garderober, då han kanske till slutet får tacka henne för sitt odödliga ryckte. Hvem vet om icke mångens Epopee, Tragedie eller poetiska arbeten blott derföre kom att skåda ljuset, emedan hans Fru behöfde en ny kjortelgarnering. Poeten rider på sin bevingade häst, under det hans Fru far med de obeyngade för en ny Caross, och hennes diadem

glänser på en bal, under det han pryder sig med en grönskade lager. Men det är tid att sluta. Jag har tillräckligt talat om andra. Jag återvänder nu till dig. -- Jag vet du ej följer hopens tycken. Behåll du din hemväfda Svenska klådnad, på det din man må behålla sin gamla ära, och du -- honom.

Reflexioner af Jean Paul.

Den som ej har någon himladörr i sitt innersta att öppna, må förskona oss ifrån att glånta på sin helvetesglugg.

Menniskan går såsom jorden, från vester till öster, från döden till lifvet, ehuru det förekommer henne som om hon ginge från öster till vester, från lifvet ned i grafven.

Moses dog, emedan Gud kysste honom. Så vore din lefnad ett ljust det evigas kyssande.

Hvarken verldsdelar, grafvar, ej en gång den andra verlden, förmå skilja eller förena tvenne själar. Tankar allena söndra eller förena själar med själar.

Menniskans lif består af 2 $\frac{1}{2}$ minut. En för löjet, en för tårarne och den halfva för kärleken; midt under denna minut dör hon.

Borgelig kärlek.

Tag två unga, stora hjertan, tvetta dem väl i dopvatten och trycksvårta af Romaner, gjut öfver dem tårar och varmt blod, sätt dem vid fullmånen på elden, och låt den uppkoka, rör flitigt om med en dolk, garnera dem med förgät mig ej, bär dem varma upp på fatet, så har man en smakfull borgelig kärlek.

N:o 19 utgifves nästa Måndag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS.